

Reactie van Reddingsbrigade Nederland (KNBRD) op het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet veiligheidsregio's

De directie en het bestuur van Reddingsbrigade Nederland (KNBRD) maken graag gebruik van de mogelijkheid om via deze internetconsultatie te reageren op het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Wet veiligheidsregio's.

Reddingsbrigade Nederland onderkent de in het wetsvoorstel opgenomen behoefte aan een wettelijke voorziening voor de aanpak van bovenregionale crises. Tijdens de gezamenlijke inzet van reddingsbrigades in het kader van de Nationale Reddingsvloot bleek het in de praktijk te ontbreken aan adequate coördinatie tussen de veiligheidsregio's Noord- en Zuid-Limburg, met name ten aanzien van de verdeling van schaarse middelen zoals reddingseenheden. Daarnaast verliep de vergoeding van kosten die door ingezette vrijwilligers(organisaties) zijn gemaakt ten behoeve van de hulpverlening moeizaam en via langdurige, complexe constructies.

Deze situatie heeft geleid tot de unaniem door de Tweede Kamer aangenomen motie Van Nispen (29517-242) van 18 april 2023, waarin wordt gepleit voor het vastleggen van de taken van de reddingsbrigade in de herziene Wet veiligheidsregio's. De opname van deze taken in een wettelijke regeling is van belang voor een betere organisatie van de inzet, de voorbereiding daarop en de financiering van reddingsbrigades, met inbegrip van hun inzet via de Nationale Reddingsvloot (NRV) bij overstromingen.

De reddingsbrigades in Nederland vormen samen met en onder verantwoordelijkheid van de 22 veiligheidsregio's een nationaal inzetbaar team (NRV) voor onder andere redding en evacuatie van bewoners uit overstroomde gebieden. Zij worden lokaal opgeleid wat wordt gefinancierd via (contributie-)inkomsten van plaatselijke reddingsbrigades. Deze lokale basis is essentieel voor de opleiding en training voor inzet bij (bovenregionale) crises, zoals (dreigende) overstromingen.

Wij zijn verheugd te lezen dat in de Memorie van Toelichting de reddingsbrigades expliciet worden genoemd, waarmee erkenning wordt gegeven aan hun rol. In de voorgestelde wettekst komt echter nog onvoldoende duidelijk naar voren wie het bevoegd gezag is bij bovenregionale inzet, en hoe de verantwoordelijkheden zijn geregeld met betrekking tot inzet, verdeling van schaarse middelen en vergoeding van kosten na afloop van een dergelijke inzet. Dit is niet alleen van algemeen belang, maar ook van groot belang voor alle vrijwillige reddingsdiensten (burgerhulpverleners), met het oog op aansturing, vergoeding en voorbereiding.

Hoewel het begrijpelijk is dat niet alle details in de wet zelf worden geregeld, pleit Reddingsbrigade Nederland ervoor dat op basis van de nieuwe wet een nadere regeling (bijvoorbeeld via een algemene maatregel van bestuur) tot stand komt waarin deze aspecten adequaat worden vastgelegd. Dit is noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan de eerdergenoemde motie Van Nispen.

Opname in de landelijke crisisplannen geeft reddingsbrigades en de NRV weliswaar een operationele positie in de hulpverlening, maar vormt op zich geen wettelijke basis voor

inzet en financiering, zowel vooraf als achteraf. Scenario's van wateroverlast en overstromingen verdienen een prominente plek in het landelijk risicoprofiel. Zij vormen de urgentie en de basis voor een bovenregionale aanpak. Gezien de klimaateffecten die Nederland in de nabije toekomst naar verwachting zullen treffen – en die alle 25 veiligheidsregio's kunnen raken – mag adequate hulpverlening bij overstromingen in de ogen van Reddingsbrigade Nederland niet ontbreken.

De Reddingsbrigade, die is opgeleid en gemotiveerd om hieraan een adequate bijdrage te leveren, heeft dringend behoefte aan een robuuster wettelijk kader om deze inzet mogelijk te blijven maken en duurzaam te kunnen volhouden.